

Світова книга прав дитини

Мета:

*розкрити поняття „конвенція”, „право”, „обов’язки”;
ознайомити учнів зі змістом основних положень Конвенції ООН про права дитини;
вчити учнів цінувати права людей, знати свої права та обов’язки.*

Обладнання: виставка книг на правову тематику, дитячі малюнки про права дитини, презентація Power Point, мультимедійний проектор

Вчитель.

Доброго дня, діти, вчителі та гості! Сьогодні ми з вами вирушимо у подорож сторінками цікавої „Світової книги прав дитини”, ви дізнаєтесь про те, які права дітей закріплені в Конвенції ООН про права дитини, як Конституція України закріплює ці права за громадянами України.

*“Щастя усього світу не варте однієї
сльози невинної дитини”*

Ф.Достоевський

Учениця.

Першим документом, в якому були офіційно зафіксовані права дітей, була Декларація прав дитини, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 20 листопада 1959 року.

Пізніше, 20 листопада 1989 року, на 44-й сесії Генеральної асамблеї ООН була схвалена Конвенція про права дитини (конвенція – це угода, міжнародний договір з певних питань).

Цей документ набув чинності для України з 27 вересня 1991 року.

Конвенція ООН про права дитини – міжнародний правовий документ, прийнятий у 1989р., що складається із 54 статей, в яких зазначені основні права дитини.

Країни, які погоджуються з цим документом і визнають його, зобов’язані дотримуватися всіх норм стосовно захисту прав дитини.

Учень.

Головним завданням Конвенції є забезпечення дітей особливим піклуванням та допомогою, надання необхідного захисту, сприяння сім’ї як основному осередку суспільства та природному середовищу для зростання і благополуччя всіх її членів і особливо дітей. Конвенція визначає, що дитині для повного та гармонійного розвитку необхідно зростати в сімейному оточенні, в атмосфері щастя, любові та розуміння, дитина має бути повністю підготовлена до самостійного життя в суспільстві та вихована в дусі ідеалів, проголошених у статуті ООН, і, особливо, в мирі, гідності, терпимості, свободи, рівності та солідарності.

Учень.

Мораль і право, право і закон –
Рушійні сили для життя людини.
А їх знання надасть нам вірний тон
У розвитку держави – України.
Регулювати світ людських стосунків,
Впровадити державницький процес –

Все в правознавстві міститься в рахунок:

Розумно й чесно твориться прогрес.
Щоб забезпечити молодим майбутнє,
Свідомо накопичуєм знання.
Все, що завчили, стане незабутнім,
Конкретно хочем жити, не навімання.

Учениця.

Кожна дитина повинна знати свої права, але не забувати й про свої обов’язки.

Права людини – це певні можливості особи, що необхідні для її існування та розвитку в певних конкретно-історичних умовах і об’єктивно визначаються досягнутим рівнем розвитку людства, мають бути загальними і рівними для всіх людей. Юридично закріплені права забезпечують людині можливість мати, користуватися, розпоряджатися благами, цінностями, свободами в політичній, економічній, культурній та соціальних сферах.

Обов’язки людини – це необхідність дотримуватися певної поведінки, об’єктивно зумовленої конкретно-історичними потребами суспільства, держави.

Вистава “Червоний капелюшок”

Червона шапочка.

Мені не страшний сірий вовк...

Вовк.

Це хто тут такий сміливий, мене зовсім не боїться? А, це ти, моя стара подруга Червоно Шапко. Зараз я тебе з'їм. Ха-ха-ха.

Червона Шапочка.

Тихіше, Вовку, але ти не маєш на це право. Кожна людина і я, в тому числі, має право на особисту недоторканність. Це по-перше, а по-друге, у мене в запасі цілий арсенал озброєння. Ось, будь ласка: ніж, свисток, автомат, пістолет. Ну що, злякався?

Вовк.

Що? Подивіться, вона озброєна! І про які права ти тут мені натякаєш? Ось я маю всі права. Право полежати на траві, спіймати курку, зайця, з'їсти їх. Налякати козенят або поросят. І взагалі, забалакався я тут з тобою. Мій шлунок потребує їжі, а я маю його слухатися. Тому – стережись!

Червона Шапочка.

Останнє попередження, і я стріляю. А ще я можу покликати мисливців, а там – дивись – справа дійде й до міліції.

Вовк.

Ну, що ти, що ти! Я ж пожартував. А як же, усі мають якісь права. І три поросятка, і семеро козенят, і, навіть, ти, Червоно Шапко. Неподобство суцільне! Скрізь нові закони. І в ліс вийти страшно. Щось не так зробиш – тут тобі міліція, мисливці, лісничий або ж діти з вчителькою.

Червона Шапочка.

Ну добре, чого ти так розхвилювався, з'їж цукерку – вона дуже смачна. Не засмучуйся, пішли краще разом до моєї бабусі. Вона живе у чарівному лісі, у будиночку із чарівними феями. Я сподіваюсь, ти пам'ятаєш дорогу?

Діти.

Так, можна.

(Лунає пісня «Дорожня» у виконанні Червоної шапочки.

Вовк та Червона шапочка танцюють, йдучи дорогою до бабусі).

Червона Шапочка.

Моя бабуся дуже розумна, творча, енергійна. І вона з великим задоволенням займеться твоїм вихованням, пояснить тебе усі твої права. Ну що, згоден? А ви, діти, як вважаєте, чи можна вовка перевиховати? Доброго дня, бабусю!

Бабуся.

Доброго дня, дорога моя Червона Шапочко. А це хто з тобою? Вовк! Що сталося?

Червона Шапочка.

Бабуся, допоможи нам, будь ласка. Вовк зовсім не знає своїх прав. Він і мене з'їсти намагався, а що вже казати про маленьких поросят та козенят. Їх він не жаліє: то налякає, то дражнити намагається. Всі у лісі його бояться та не хочуть мати з ним ніяких справ. Пожалій хлопця.

Вовк.

Чому не знаю прав? Знаю! Тільки вони не зовсім вірні. І взагалі, я впевнений, що тільки у нас, вовків, є права.

Бабуся.

Добре, діти мої. Слухайте, сьогодні я ознайомлю вас усіх, ну і тебе, Вовче, із основними правами дитини, які проголошує Конвенція ООН. А допоможуть мені у цьому мої чарівні феї. Вони роз'яснять тобі всі права, які має дитина. Будь уважним. Слухай та запам'ятовуй.

Фея 1. (читає 1 сторінку книги)

Дитина – це не людина,
Це просто янгол Землі,
Вона на світі єдина,
Ти розумій її та люби.
Вона не рівня дорослих,
Вона бачить все на Землі.
Дитина розкаже просто,
Що в неї в душі.

Дорослий уже не побачить,
На зорях людей уночі,
Але дитина зазначить
Про те, що у неї в душі.
Не смійтеся з неї, будь ласка,
Вона оберіг всіх морів!
Дитина розкаже просто,
Як місяць зорі собі підкорив!

Лук'яненко Ганна

Бабуся.

Всі діти є рівними у своїх правах (стаття 2)

Фея 2. (читає 2 сторінку книги)

На нашій планеті зараз живе більше 6 мільярдів людей. Це європейці, азіати, африканці, латиноамериканці, індіанці Америки та багато інших народів. Всі ми відрізняємось один від одного. Одні з нас – смагляві, а інші – біляві. Розмовляємо ми, до того ж, різними мовами. Відмінностей безліч, але всі ми – люди. Маємо свої традиції, звичаї та пишаємось власною історією. І, не зважаючи на те, що ми різні, у нас є багато спільного, бо всі ми – люди!

Фея 3.

А я найбільше хочу
Зробити так, щоб діти
Були завжди щасливими
У всьому-всьому світі,
Щоб ні війни, ні голоду
Ніхто й ніде не знав,
Щоб кожен день для кожного
Приходив, як весна!

Фея 1.

А що для цього треба?
Прозоре й чисте небо,
І сонце променисте,
І неодмінно – пісню,
Таку, як сонце й небо, -
Для всіх дітей одну!
А пісню цю, як виросту,
Сама для всіх складу.

А. Костецький

Бабуся.

Дитиною вважається людина віком до 18 років (стаття 1)

Вовк.

Дуже цікаво, але мені теж поки що немає 18 років, отже і я ще дитина. Червоно Шапко, а скільки тобі років?

Червона Шапочка.

Чи можна таке запитувати у дівчинки. Я ще дуже юна.

Фея 2. (читає 3 сторінку книги)

Так, так. Згідно Конвенції дитиною є кожна людська істота до досягнення нею 18-річного віку, якщо за законом, застосовуваним до даної особи, вона не досягає повноліття раніше.

Фея 3.

Ти знаєш, що ти – людина.
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя – єдина,
Мука твоя – єдина,
Очі твої – одні.
Більше тебе не буде.
Завтра на цій землі
Інші ходитимуть люди,
Інші кохатимуть люди –
Добрі, ласкаві й злі.

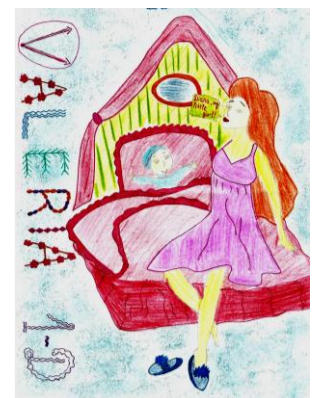
Сьогодні усе для тебе –
Озера, гаї, степи.
І жити спішити треба,
Кохати спішити треба –
Гляди ж не проспи!
Бо ти на землі – людина,
І хочеш того чи ні –
Усмішка твоя – єдина,
Мука твоя – єдина,
Очі твої – одні.

Бабуся.

Усі діти мають право на любов та піклування (принцип 6 Декларації прав дитини та стаття 3 Конвенції ООН про права дитини)

Фея 1. (читає 4 сторінку книги)

Дитина має бути зареєстрована одразу ж після народження, і з моменту народження має право на ім'я і набуття громадянства, а також, наскільки це можливо, право знати своїх батьків і право на їх піклування. (стаття 3)

Фея 2.

Мій отчий дім, де всі стежки мої,
Веселками ясними перевиті,
Де у садах співають солов'ї,
Де шлях в світі проліг в високих житі.

Мій отчий дім, ти дав мені усе,
Моя маленька, рідна біла хата.
Ввійшла у серце співом голосним,
І співом тим, який дарує мати.

Мій отчий дім, не перебувай в мені
Пристаємом дитинства тимчасовим.
Даруй мені легенди і пісні,
І мамине і батька рідне слово.

Вовк.

Дім, рідний дім. Він у мене то є, а ось із батьками мені не пощастило. Вони у мене справжні хижаки, а я – так, тільки-но полякати і вмію.

Бабуся.

Не засмучуйся. Ти ж живеш, а це – найголовніше! Просто необхідно прожити життя так, щоб не було соромно за погані вчинки та дії. Ти маєш відповідати за те, що зробив.

Кожна дитина має невід'ємне право на життя (стаття 6)

Фея 3. (читає 5 сторінку книги)

Життя кожної дитини є найціннішим не тільки для батьків. Кожна країна має забезпечувати гідне життя та здоровий розвиток дітей – своїх маленьких громадян.

Кожна людина має невід'ємне право на життя. Ніхто не може бути свавільно позбавлений життя.

Фея 1.

Німий крик

Мамо, ти чуєш, мамо!
Я вже живу віднині:
Мамо, вже б'ється серце
В мені, у новій людині.
Чуєш, як кров пульсує
В такт із твоєю, мамо.
Разом із твоїм серцем
Моє стукотить так само.
Мамо, я хочу жити,
Рвуся до сонця, світла,

Чую, як сходить жито,
Чую – земля розквітла.
Мамо, ти чуєш, мамо,
Я хочу на тебе дивитись,
Я так поспішаю, мамо,
Для тебе на світ з'явиться.
Я хочу дивитись в очі,
Я хочу тебе любити,
Невже я багато хочу,
Мамо, я хочу жити!

Г. Заболотна

Бабуся.

Всі діти мають право на повноцінне харчування, на відпочинок, на розвиток талантів та на об'єднання (статті 31, 29 та 15)

Фея 2.

Кожна дитина має право на рівень життя, необхідний для її фізичного, розумового, духовного, соціального розвитку; батьки несуть відповідальність за забезпечення необхідного рівня життя дитини. Держава ж створює для цього відповідні умови.

Діти мають право на відпочинок, дозвілля, участь у культурному та творчому житті.

Червона Шапочка.

Вовче, а чи не відправитися нам з тобою у дитячий табір на все літо. Сонце, річка, цікаві подорожі, ніч біля вогнища, спортивні змагання...

Вовк.

А чому річка? Нехай це буде море, краще – океан. Яхти, змагання, перемоги, нові знайомства, нові друзі!

Червона Шапочка.

Добре, добре. Змагання, перемоги, нові друзі. Мрії!.. Як я люблю помріяти!

Вовк.

Ах, яка ж ти мрійниця, Червоно Шапко!

Фея 3.

І це правда, у кожній дитині закладений певний дар. Завдання держави полягає у тому, щоб не лише вчасно помітити талановитих дітей, а й сприяти розвитку їхніх талантів та обдарувань.

Фея 1.

Дитина має право зустрічатися з іншими дітьми, вступати до всіх асоціацій, об'єднань або створювати їх.

Вовк.

Пішли створювати асоціацію!

Червона Шапочка.

Може партію створити? Назвати її «Щасливе дитинство». Ходімо.

Вистава “Золотий ключик”

(Лунає пісня Лиски Аліски та Кота Базиліо, танцюють)

Буратіно.

Так, добре на світі живеться. Наче б то, все у мене є, до школи ходжу, друзі є, іграшок багато, але, все-таки, чогось не вистачає. От грошенят би побільше роздобути. Скарб знайти чи що? Було б у мене багато грошенят, я б магазин побудував, торгував би морозивом, тістечками, шоколадом та іншими різними солодощами. Ой, про жуйки забув, саме головне – їх у мене багато буде: із цукром і без, м'ятних, фруктових... Аж просто насолода. А грошенят кожен день більше та більше буде.

Кіт Базиліо.

Чуєш, Лиско Аліско! У Буратіно, мабуть, грошенят багато, он як розхвалився. Давай його скрутимо, а грошенята собі заберемо.

Лиска Аліска.

Почекай. Давай дізнаємося докладніше. Потрібно діяти обережно та хитро. Покладись на мене. (Підходить до Буратіно)

Добрий день, дорогий наш Буратіно! Як ми з Базиліо раді тебе бачити! Як життя, чи все гаразд?

Буратіно.

Та ну вас, такі думки перебили. А, це ви! Знову надумали мене обдурити. Не вдасться! Я тепер розумним став. Ніхто мене обманути не зможе.

Лиска Аліска.

Що ти, славненький наш Буратіно! Ніхто тебе навіть не думав обдурювати. Ми просто проходили поряд, вирішили зі старим знайомим привітатися, а ти нас так зустрічаєш...

Кіт Базиліо.

Так, так. Погано зустрічаєш друзів. А ми хотіли тобі цікаву справу запропонувати.

Буратіно.

Яка ще справа?

Лиска Аліска.

Твої грошенята – наша справа. Візьмеш нас у компаньйони? Тоді розповімо.

Буратіно.

Які гроші? Ви що? Та якби у мене були гроші, я б тут з вами не розмовляв. У мене був би свій автомобіль, охорона. Ви краще підкажіть, де знайти скарб?

Кім Базиліо.

Який ще скарб? Чи потрібно нам у землі копатися! Треба зробити так: у провулку підстерігаємо чоловіка з портфелем. Мішок на голову, дипломат у лапи та й бігом!

Буратіно.

Ні, ні, так не піде. Я розбоєм не займаюся, придумайте щось інше.

Лиска Аліска.

Звичайно, наш розумненький Буратіно. Ти, що Базиліо, забув нашу пісеньку?

Буратіно.

Теж мені, згадали!.. Хто зараз потрапить вам на мідний гріш?! Це я тоді дурненьким був, дерев'яним хлопчиком. А тепер я, до речі, до школи ходжу, розумним став. А зараз часи змінюються. Де знайдете того, хто з грошима у портфелях? Давно всі грошові операції здійснюються у банках. Не підходить ваша ідея.

Лиска Аліска.

Придумала! Придумала! Відкриємо пункт по обміну валюти. Всі хочуть зелененькі отримувати. Намалюємо якнайбільше зелененьких папірців з портретами. Грошей буде багато-багато. А я пунктом завідувати буду. Обманювати я майстриня.

Буратіно.

А я не вмію і не хочу обманювати! Так і до в'язниці, а я ще школу не закінчив.

Кім Базиліо.

Яке ув'язнення, не хвилюйся! Ти лише генеральним директором будеш. Ми з Алісою втечемо з усіма документами.

Буратіно.

Ні, якщо хочете працювати зі мною, то слухайте мій план. Будемо продавати газети, ходити по вулицях і кричати: «Останні новини! Останні новини!». Зароблені гроші не будемо витратити, а коли їх буде багато – відкриємо свій магазин. Згодні?

Кім Базиліо.

Ні, це не для нас! Чи ти не бачиш, що я вже напівсліпий, мене обдурять і гроші відберуть.

Лиска Аліска.

А я ж ледь ноги пересуваю, спина болить, мені не можна тягати важкі речі.

Кім Базиліо.

І скільки ж це чекати треба, щоб щось заробити! Мені б відразу, раз – і все.

Лиска Аліска.

Правильно, мій Базиліо, говориш. Ця справа не для нас. Ми чекати не хочемо. Ти, коли розбагатієш, поклич нас, ми будемо твоїми компаньйонами.

Буратіно.

Не потрібні мені такі компаньйони! Я краще покличу своїх друзів. Адже вони захочуть мені допомогти. Ми будемо разом працювати та вчитися.

ДІТИ МАЮТЬ ПРАВО НА
ДРУЗЬБУ!

(виходять два учні)

Ви допоможете мені, друзі? Ми будемо чесно заробляти гроші. І будемо щасливі.

Учениця.

Правильно ти говориш, Буратіно. Навчання – це важка праця.

Учень.

Китайці казали: «Не бійся, що не знаєш – бійся, що не навчився». Отже, ти правильно зрозумів, що отримати освіту НЕОБХІДНО.

Бабуся.

Діти, як я рада що ви все вірно розумієте, бо треба чітко знати, що

Всі діти мають право на освіту, на висловлювання власної думки та на отримання інформації (статті 13 та 17)

Фея 2.

Правильно, дитина має право на освіту, і обов'язок держави – забезпечити доступну для кожної дитини безкоштовну обов'язкову початкову освіту та заохотити її до отримання середньої освіти.

Фея 3.

Учися, дитино, Бог буде з тобою,
З любов'ю тебе шануватиме світ;
Учися, щоб сіять добро поміж люди, –
І житимеш вічно, не згине твій слід!

В.Маслик

Буратіно.

Кіт Базиліо, Лиско Аліско, а чому б і вам не піти навчатися. Отримаєте освіту, матимете професію, а там – і власну справу відкриєте. Досить обманювати дітей та жити жебракуванням.

Кіт Базиліо

А чому б ні? Алісо, давай спробуємо. Може і у нас щось вийде.

Фея 1.

Кожна дитина може вільно висловлювати власну думку та погляди, до того ж, цим поглядам повинна приділятися увага під час вирішення будь-яких питань, що торкаються даної дитини.

Фея 2.

Держава забезпечує всебічний доступ дітей до інформації. Заохочується розповсюдження засобами масової інформації матеріалів, що стосуються соціальних, культурних питань розвитку дитини. Держава також має запобігати розповсюдженню та впливу шкідливої інформації.

Буратіно.

Як добре бути освіченою людиною, впевненою у собі, володіти знаннями, якщо людина володіє інформацією, то вона володіє світом.

Добрий лікар Айболіт.

Вітаю вас, друзі! Що, вирішили піти до школи? Правильно, навчання – це життєва необхідність для кожної людини. Тільки освічена людина, яка використовує свої знання, може досягти успіху в житті. А ледача людина нічого не доможеться, ніхто її навіть і не помітить.

Фея 3: Знання людині, що крила пташині.

Фея 1: Здобудеш освіту – побачиш більше світу.

Фея 2: Наука в ліс не веде, а з лісу виводить

Добрий лікар Айболіть.

Але для того, щоб було добре навчатися, треба бути здоровим, веселим, любити спорт.

Дає здоров'я – спорт, вагу – солодкий торт.

Мед – працювигі бджоли. Знання глибокі – школа.

Буратіно, Лиско Аліско, Кіт Базиліо,

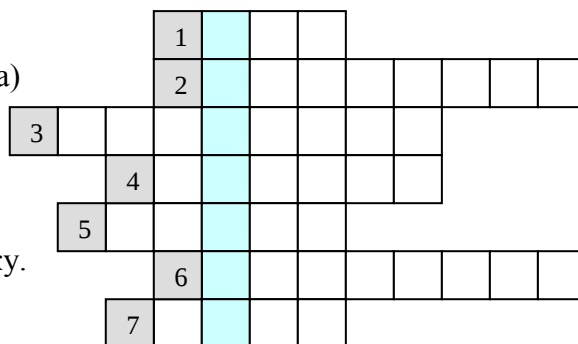
а давайте разом відгадаємо мій кросворд.

1. Хай в тебе буде гострим, як в орла. (зір)
2. Те, що ти чекаєш від лікаря при хворобі. (допомога)
3. Найвідоміший лікар. (Айболіть)
4. Дуже корисні солодкі й смачні. (фрукти)
5. Корисні плоди, що зростають на городі. (овочі)
6. Те, що міститься у фруктах й овочах. (вітаміни)
7. Покріпшають, якщо щоранку робити зарядку. (м'язи)

Отже, діти, яке ж ключове слово нашого кросворду?

Діти.

«Здоров'я».

Бабуся.

Якщо хочеш бути здоровим, то ...

ефективної охорони здоров'я.

Фея 3.

Дитина-інвалід має право на особливе піклування та умови життя, які забезпечують її гідність та участь у житті суспільства.

Бабуся.

А зараз я хочу, щоб ви знали, що дитина потребує захисту від викрадання та продажу, що діти не повинні ставати жертвами насильства, діти не повинні залучатися до примусової праці, а також до бойових дій

Фея 1.

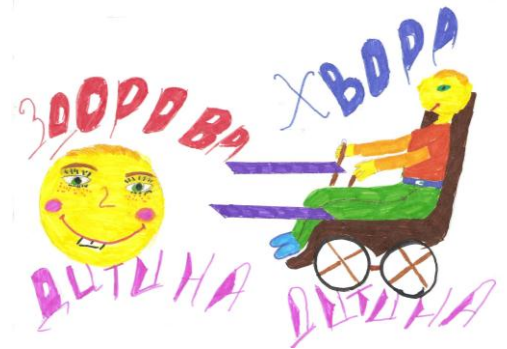
Дотримуйся режиму дня, займайся спортом, стеж за своїм зовнішнім виглядом, старанно навчайся.

Бабуся.

Бо всі діти мають право на медичну допомогу та особлива турбота приділяється дітям з фізичними та іншими вадами (статті 24 та 23)

Фея 2.

Діти мають право на медичну допомогу за найвищими стандартами, які реально може забезпечити держава. Жодна дитина не може бути позбавлена доступу до

Фея 1.

Обов'язки держави полягають у тому, щоб докладати всіх зусиль для попередження викрадення дітей, торгівлі дітьми та їх контрабанди. Діти – не товар, яким можна торгувати.

Фея 2.

Держава захищає дітей від брутального поводження з боку батьків та інших осіб, жодна дитина не може бути піддана катуванню, знущанню, незаконному арешту або позбавленню волі.

Фея 3.

Дитина має право на захист у тих випадках, коли їй доручається робота, яка може нести загрозу її здоров'ю. Держава встановлює мінімальний вік для прийому на роботу і визначає вимоги до умов праці неповнолітніх.

Фея 1.

Держава повинна вживати всіх можливих заходів, щоб діти не брали участь у військових діях. Жодна дитина віком до 15 років не повинна призиватися на службу до збройних сил. Держава повинна піклуватися про дітей, які постраждали від збройних конфліктів.

Бабуся.

Усі діти мають право на міжнародну допомогу (стаття 22)

Фея 2.

Діти, які з вини дорослих, підлітків чи через стихійне лихо (землетрус, повінь, радіоактивне ураження) стали біженцями, мають право на отримання міжнародної гуманітарної допомоги, котру надають міжнародні, урядові організації, а також прості люди, яким не байдужа доля дітей,

постраждалих від стихійного лиха чи воєн.

Фея 3.

«Діти – живі квіти землі!», - писав Максим Горький, і як кожній квітці, нам, дітям, потрібні певні погодні умови для повного розквіту. Сьогодні ми діти, завтра – народ!

(лунає музика, танок квітів)

**Десять принципів
з книги “Хор дітей” (1987 рік)**

(Усі діти разом)

- ✓ Ми – діти світу. Хто б не були наші батьки, де б ми не жили і у що б ми не вірили, поведіться з нами як з рівними. Ми гідні того, щоб отримувати все найкраще з того, що може дати світ.
- ✓ Захищайте нас, щоб ми мали змогу рости гідно і вільно.
- ✓ Нехай у нас буде ім'я і земля, яку ми можемо назвати своєю.
- ✓ Ми не повинні мерзнути, і в нас має бути дах над головою. Забезпечуйте нас їжею, місцем для ігор. Якщо захворіємо, то нам необхідний догляд.
- ✓ Якщо у нас є проблеми у фізичному чи розумовому розвитку, ви ще більше турбуйтеся про нас і враховуйте наші потреби.
- ✓ Дайте нам змогу жити в сім'ї. Якщо сім'я не може піклуватися про нас, то візьміть нас до себе.
- ✓ Добре навчайте нас, щоб ми могли бути щасливими і плідно прожити життя. Але дайте нам можливість пізнавати навчання у грі.
- ✓ Захистіть нас від жорстокості й від тих, хто з нами погано поводить.
- ✓ Хай у важку годину ми будемо першими, кому ви допоможете. Майбутнє світу залежить від нас.
- ✓ Ростіть нас в умовах терпимості, свободи і любові. Коли виростемо, ми також пропагуватимемо мир і розуміння між народами.